

Nefndasvið Alþingis
Velferðarnefnd
Kirkjustræti
101 Reykjavík

3. apríl 2024

Umsögn um þingmálsnúmer 101. Þingskjal 101 – Tillaga til þingsályktunar um heimild til
rannsókna og notkunar á efninu sílósíbíni (psilocybin)
154. löggjafarþing 2023-2024

Umsögn fyrir hönd hjúkrunarfræðideildar Háskólans á Akureyri
Umsagnaraðili: Kristín Linda Hjartardóttir, lektor og sérfræðingur í geðhjúkrun

Undirrituð fagnar því að Alþingi sýni áhuga á rannsóknum á meðferðum við geðrænum
einkennum til handa þeim einstaklingum sem glíma við geðrænar áskoranir.

Það er alveg ljóst að áhugi á virkni sílósíbín hefur aukist gríðarlega (aftur) síðasta áratuginn og
rannsóknarstofnanir víða um heim hafa verið að skoða áhrif þess á ýmis geðræn einkenni. Þar á
meðal fyrir fólk sem glímir við alvarlegt þunglyndi, fíknisjúkdóma, og áfallastreituröskun. Margir
sérfræðingar hafa lýst yfir þeirri von að hugvíkkandi efni geti dregið úr byrði geðsjúkdóma en
flestir eru því sammála að frekari rannsókna er þörf áður en sílósíbín gæti talist til viðurkenndra
meðferða á geðheilbrigðissviði.

Þingsályktunartillaga. 101 er nú sett fram í annað sinn í óbreyttri mynd frá fyrra þingi. Umsagnir
um málið komu frá ýmsum stofnunum sem vinna að lyfjalöggjöf, geðlækningum, og
lyfjarannsóknum landsins. Margir góðir punktar komu þar fram og viljum við draga fram þá
helstu.

- Markmið tillögunnar, að gera Ísland að leiðandi afli í rannsóknum á sílósíbín,
myndi þýða að kostnaðarsöm uppbygging innviða til að ná utan um þá starfsemi
þyrfti að eiga sér stað. Rannsóknir sem þessar krefjast t.d. þátttöku ýmissa
fagstétta, þurfa að fara fram við réttar aðstæður, og hafa nógu marga
þátttakendur. Stuðnings- og samtalsmeðferð veitt af fagaðilum er talin
mikilvægur þáttur í verklagi meðferða með sílósíbín. Allt eru þetta þættir sem
geðheilbrigðiskerfið ætti erfitt með að mæta með núverandi takmörkunum á
fjármagni og mönnun. Við sem störfum að kennslu og rannsóknum í
geðhjúkrunarfræði fögnum því að sjálfsögðu ef styrkja á rannsóknarinnviði þeirra
stofnanna sem við vinnum helst í samvinnu við.
- Löggjöf á Íslandi varðandi lyfjarannsóknir á mönnum nær nú þegar utan um lyf
sem flokkast undir 1. mgr. 2.gr.laga nr. 65/1974, um ávana- og fíkniefni. Ekki er
talin þörf á sér löggjöf um rannsóknir á hugvíkkandi efnum eins og sílósíbín.

Við erum sammála að notkun sílósíbíns í geðlækningaskyni og til frekari rannsókna ætti að vera í höndum einstaklinga með viðeigandi þjálfun, eins og höfundar tillögunnar og aðrir umsagnaraðilar hafa bent á. Þetta er sérstaklega mikilvægt þar sem fram hafa komið aukaverkanir af meðferðinni sem geta þarfnast skjótrar meðferðar s.s. óráð.

Það er okkar von að áhugi Alþingis á að efla meðferðarúrræði og aðgengi fyrir þá sem glíma við geðrænar áskoranir vaxi áfram og að sérfræðingar í geðhjúkrun sem og almennir hjúkrunarfræðingar og geti verið traustur samstarfsaðili áfram í þeirri viðleitni.

Við þökkum nefnda- og greiningarsviði Alþingis að kalla eftir umsögn um þessa áhugaverðu þingsályktunartillögu og gefa okkur tækifæri á að senda inn athugasemdir.

Virðingarfyllt,
Kristín Linda Hjartardóttir, sérfræðingur í geðhjúkrun
Lektor við hjúkrunarfræðideild HA